

Pla d'acció de la Xarxa Antirumors

Identificació de necessitats i propostes d'acció

EIX 3: Governança de la XBCNA

Sessió de treball, 30 de juny de 2022

CONTINGUTS I DE LA SESSIÓ

Durant la sessió, amb les persones participants es van identificar **necessitats i criteris per repensar els espais de governança i treball** de la Xarxa. En total, en la sessió van participar 15 persones procedents d'entitats adherides a la Xarxa. A nivell metodològic, les persones participants es van repartir aleatòriament en tres grups de treball: cada grup va poder elaborar una proposta d'esquema dels espais de treball de la xarxa, a partir de les següents preguntes:

- *Què ha de fer cada espai de treball? Quines "responsabilitats" tenen?*
- *Com s'organitzen internament els espais de treball? I com es coordinen entre ells?*
- *Qui compona cada espai de treball?*

APORTACIONS DELS GRUPS

Grup 1

En primer lloc, es van compartir informació en relació amb l'**estructura dels diferents espais** que formen l'actual organigrama de governança de la xarxa, i sobre quina ha sigut la seva evolució en els últims anys, sobretot com a conseqüència del context generat per la Covid19.

Successivament, el grup va identificar uns **critèris que han de guiar en tot moment la definició dels espais de treball de la Xarxa**, així com la feina que aquests desenvolupen:

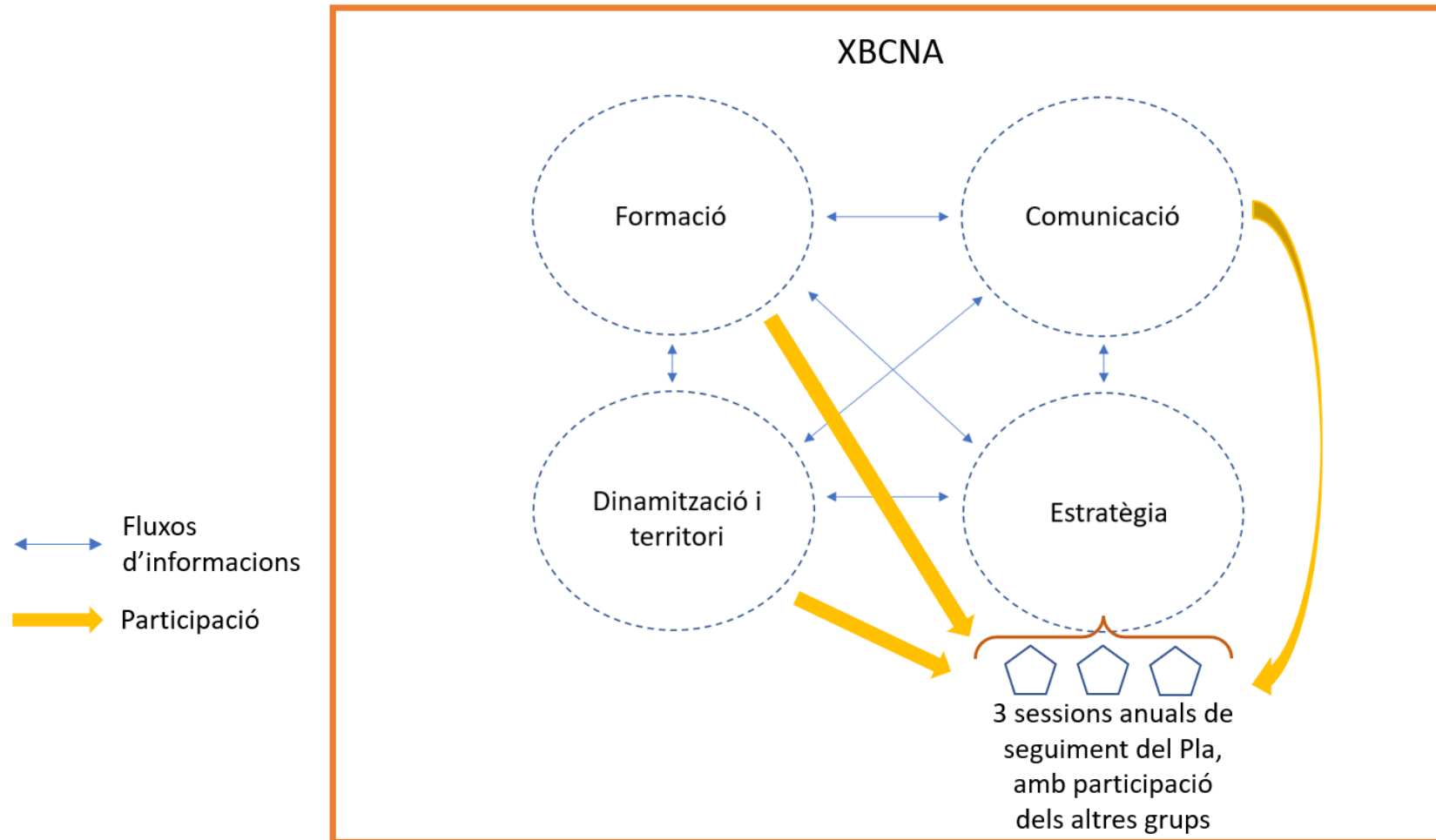
- Garantir la diversitat en la composició dels espais de treball, fent un esforç organitzatiu per reduir els factors que hi dificulten la participació.
- Dissenyar uns espais i mecanismes de treball sostenibles pel que fa a la càrrega de treball de les persones que hi participen -tenint present la centralitat de les cures en tot el procés- i que, al mateix temps, facilitin mantenir la participació en els espais. Això suposa també millorar l'acollida i l'acompanyament de les noves persones que s'incorporen en els espais de treball.
- Millorar l'articulació i coordinació interna, així com l'intercanvi d'informació, entre els diferents espais de treball, per tal de garantir-ne la coherència de les accions i aprofitar al màxim la seva feina, així com el coneixement dels membres de la xarxa respecte als seus espais i mecanismes de funcionament.
- Garantir la coherència entre les línies d'actuació de cada grup i els eixos i objectius de treball del nou Pla d'Acció de la Xarxa.

A continuació, a partir de la reflexió sobre els grups de treball i els mecanismes de governança actuals de la XBCNA, es va dibuixar un **esquema de com la xarxa s'hauria d'organitzar en els propers anys** (fig.1). Al respecte, el grup assenyala que:

- Es proposa mantenir els quatre espais de treball que la XBCNA té actualment: estratègia, formació, comunicació, dinamització i territori.

- Es destaca la importància de mantenir la horitzontalitat entre els diferents espais, i de garantir una major permeabilitat i una millor circulació de la informació entre ells, per incrementar la eficàcia i coherència de les seves actuacions.
- Cada grup de treball determinarà la periodicitat de les seves reunions, en funció de la feina que haurà de realitzar. L'equip tècnic de suport a la XBCNA facilitarà la convocatòria de les reunions dels diferents espais.
- La comissió o grup de treball d'estratègia hauria de ser l'espai de seguiment de la implementació del nou Pla d'Acció de la Xarxa. No obstant, per garantir la participació i la coordinació de tots els espais de treball en aquest seguiment, es proposa organitzar cada any 3 sessions "ampliades" de la comissió/grup d'estratègia, on hi participin membres dels altres 3 espais de treball.
- Pel que fa la composició de la comissió/grup d'estratègia, es van identificar alguns criteris:
 - Les persones/entitats que hi participen han de garantir un mínim de permanència en l'espai, per facilitar-ne la sostenibilitat.
 - Els membres d'aquest espai es renovaran a la meitat del període de duració del pla (2 anys).
 - A cada renovació de la comissió/grup, es proposa mantenir 2 membres de l'anterior, per tal de garantir-ne la continuïtat i facilitar els traspàs de la feina feta a les noves incorporacions.
 - En el procés de composició de l'espai, els altres grups de treball podran suggerir persones/entitats per la seva incorporació.

Fig 1. Esquema dels espais de treball

Grup 2

En la primera part del treball en grup es parla dels **aspectes generals de la governança de la XBCNA i dels antecedents** dels que es parteix:

- Dinamitzar la XBCNA: hi ha una manca de dinamització de la xarxa i la Comissió d'Estratègia no ha aconseguit, darrerament, impulsar aquesta dinamització. S'apunta que la manca de continuïtat d'algunes de les entitats en la Comissió d'Estratègia i la pèrdua de contacte i presencialitat durant la pandèmia han tingut efectes sobre el treball en xarxa i el sentit de pertinença.
- Reestructurar i aclarir rols: per millorar l'articulació de la xarxa, s'ha de garantir que les entitats membres entenguin de forma clara com funciona la XBCNA i quin és el rol de l'Ajuntament i de les pròpies entitats en el sistema.
- Enfortir la figura de la Plenària: es discuteix quines han de ser les funcions de la Plenària. Es relata que, a més de ser un espai lúdic i d'autoconeixement, també ha de ser un espai de retorn del treball que s'ha fet i el que es vol fer. Malgrat es vol que sigui un espai més eficaç i estructurat, no es concreta si ha de ser un espai de presa de decisions vinculants.

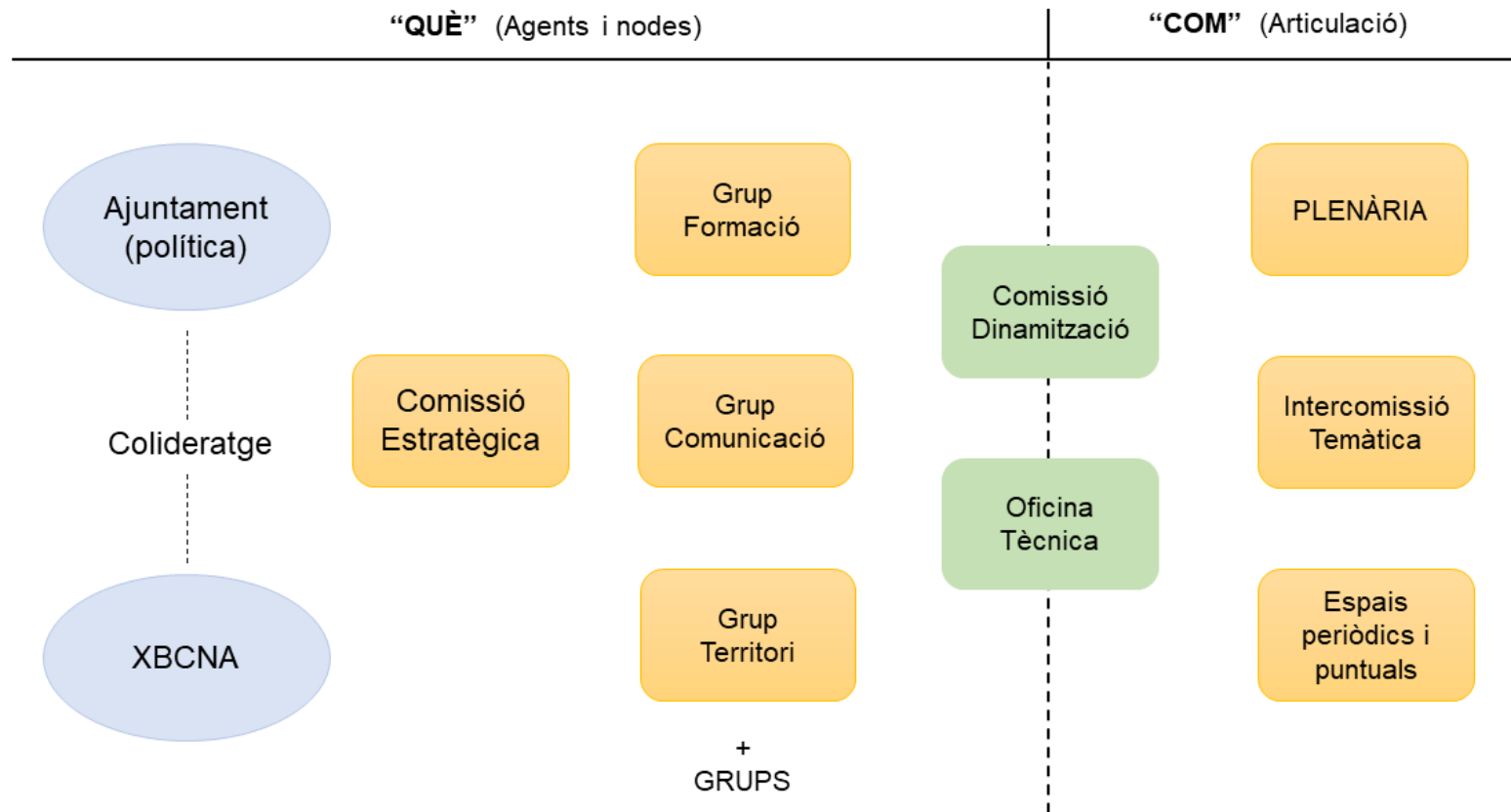
En la segona part de la dinàmica es va treballar en grup un **esbós d'estructura dels espais de governança i participació de la xarxa** (fig. 2). Aquesta estructura és força semblant a la que existeix actualment, malgrat vol resoldre alguns problemes de funcionament incloent una "Intercomissió temàtica" que hauria de treballar de manera coordinada amb la Plenària i la Comissió de Dinamització. A continuació es presenten els espais i aspectes clau respecte de l'estructura treballada:

- Co-lideratge polític i coherència amb els objectius: la XBCNA és un projecte co-liderat per l'Ajuntament i les entitats membre de la xarxa; la Comissió d'Estratègia és l'espai de coordinació que ha de vetllar per la coherència entre els objectius polítics i els interessos de les entitats de la Xarxa, tot garantint que les accions que es despleguin des de cada espai siguin coherents amb els objectius del Pla d'Acció de la XBCNA. La Comissió ha d'articular, doncs, les necessitats de l'Ajuntament i les entitats i donar suport als grups i comissions de treball.
- Grups de treball: inicialment, es proposen els mateixos grups de treball temàtics que existeixen en l'actualitat (formació, comunicació, territori) malgrat se'n poden generar de nous segons demanda o necessitat; aquests grups han de dissenyar i proposar accions

concretes dins la seva temàtica. S'ha d'articular un mecanisme de participació/relació dels grups de treball amb la Comissió d'Estratègia. Una possibilitat seria que hi hagi un representant de cada grup a la CE.

- Comissió de dinamització i oficina tècnica: aquests dos espais han de facilitar que allò decidit en els diferents espais de treball pugui “succeir”, per això es troben en una posició intermitja entre els espais vinculats al “què” es fa i al “com” es fa (veure esquema de la figura 2). La Comissió de Dinamització és clau per tal de comunicar internament totes les decisions preses a tots els espais de la Xarxa, mentre que l'Oficina Tècnica (Estratègia Antirumors) és la pota de l'Ajuntament que ha de facilitar que totes les necessitats tècniques i metodològiques estiguin a l'abast de la xarxa per poder executar les accions.
- Plenària: la plenària és l'espai bàsic de coneixement mutu entre tots els membres de la xarxa i la seva funció és servir d'element cohesionador i d'enfortiment. Alhora, ha de ser un espai estructurat i amb contingut, un espai de retorn del treball fet. Per això es proposa la seva segmentació en dos parts (lúdic + retorn) i que es faci semestralment (juliol + desembre).
- Intercomissió temàtica: es proposa la creació d'aquest nou espai per tal de dissenyar el full de ruta de l'oferta d'accions dels grups de treball temàtics. És a dir, la Intercomissió s'encarregaria d'estructurar els eixos, objectius i criteris de cada grup de treball temàtic per tal de, d'una banda, poder presentar a la Plenària les línies bàsiques que es treballaran en cada temàtica durant l'any i fer-ne un retorn del que s'està fent i, de l'altra, coordinar-se amb els grups de treball per facilitar-los la feina i compartir els criteris generats. Es proposa que en aquest espai participi personal de l'Ajuntament, de la Comissió d'Estratègia, una o diverses persones de cada grup temàtic, una persona de l'Oficina Tècnica i una altra de la Comissió de Dinamització. Indirectament, la Intercomissió permetrà generar contingut per la Plenària, així, es proposa portar a terme 3 reunions l'any, intercalades amb les Plenàries, a tall d'exemple, IT de Formació (maig), IT de Comunicació (setembre) i IT de Territori (febrer).
- Espais Periòdics i Puntuals: aquests trobades tenen com a objectiu esdevenir un espai de debat i reflexió continu sobre temàtiques que siguin d'interès per les entitats i la societat i que puguin ser incorporades a la XBCNA, amb la idea de no perdre el pols de les noves necessitats sectorials i socials. Les temàtiques i debats han d'estar alineats amb el Pla d'Acció, es generarien a demanda i es convidaria a participar a tota la xarxa.

Fig 2. Esquema dels espais de treball

Grup 3

Durant la primera part de la sessió grupal, es van identificar els diferents **espais que formen l'actual organigrama de governança de la XBCNA** i van sorgir un conjunt de temes transversals que després van ser abordats en la proposta de disseny de l'estructura. Els principals van ser aquests:

- Coordinació i horitzontalitat: Es posen en relleu alguns elements de dificultat de l'actual sistema de coordinació i articulació interna de la Xarxa. En aquest sentit, es discuteix sobre quins mecanismes d'horitzontalitat caldria integrar per millorar el treball dels grups i la coordinació entre aquests.
- Comunicació i participació: Per millorar les dinàmiques de participació i el compromís, la informació que generar la XBCNA ha d'arribar en les millors condicions a les persones i entitats membres.

En la segona part de la dinàmica es va fer una proposta d'**estructura dels espais de governança, interacció i participació de la xarxa** (fig. 3). El canvi més rellevant d'aquesta nova estructura respecte a l'actual, és la transformació de la Comissió Estratègica en un grup de treball que, tot i mantenir pràcticament les mateixes funcions que té ara, s'ubiqui a l'organigrama al mateix nivell que els grups de formació, territori i comunicació. La idea d'aquesta reorganització és millorar els actuals mecanismes de coordinació entre grups, comunicació interna, intercanvi d'informació i supervisió. L'organització dels espais quedaria de la següent manera:

- Grups de treball: es mantindrien els grups de treball temàtics actuals (formació, comunicació, territori) però afegint la Comissió Estratègica, que passaria a tenir el mateix status que els grups. Per formalitzar aquest gir, es proposa que aquesta passi a anomenar-se Grup Comissió Estratègica. Als grups haurien d'estar formats per representants d'entitats i persones voluntàries que volguessin participar amb un compromís de continuïtat i de vinculació interna, en el cas de les entitats.
- Grup Comissió Estratègica: Les tasques d'aquest grup serien, d'una banda, rebre informació dels grups de formació, territori i comunicació i, amb aquesta, fer el seguiment del compliment del Pla, i de l'altre, fer arribar requeriments d'aquests mateixos grups a totes les persones participants en la XBCNA. Internament, el grup hauria d'estar format per:
 - 2 entitats/persones històriques (no poden repetir més de dos mandats).

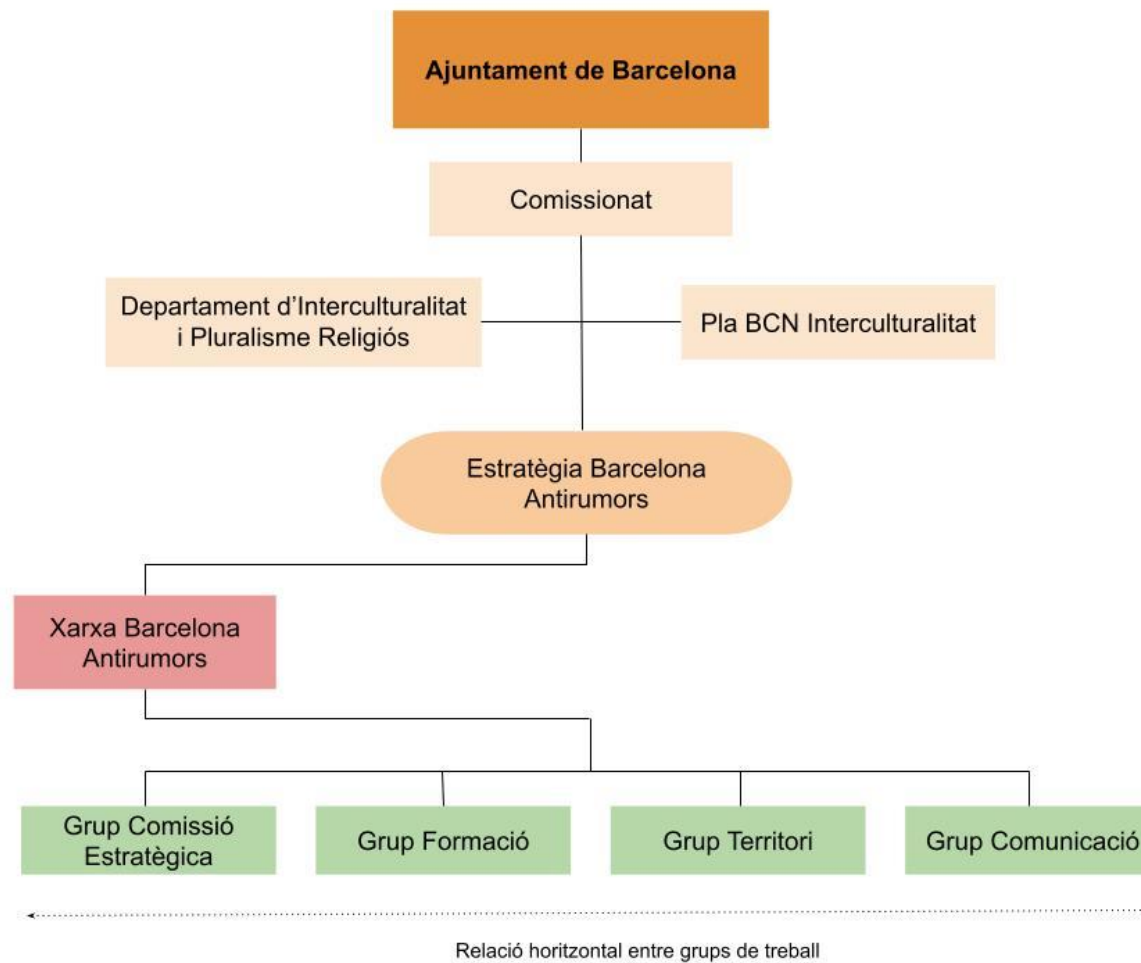
- 2 entitats/persones noves formades prèviament i amb experiència als grups de formació, comunicació o territori.
- La meitat del grup Comissió Estratègica, hauria d'estar format per representants dels grups de formació, comunicació o territori.

A banda de les persones integrants, es comenta que el grup hauria d'integrar la diversitat d'entitats i persones de la XBCNA i els conceptes d'antiracisme, feminisme i interseccionalitat que es treballin en els grups de formació, comunicació o territori.

- Eines d'interacció i comunicació interna:

- Repositori d'actes: Es posa de manifest la necessitat de disposar d'un repositori d'actes de tots els grups al que tinguin accés totes les persones participants en la XBCNA.
- Jornades d'intercanvi d'experiències: Es proposa convocar una trobada oberta a tota la xarxa cada tres mesos. Aquesta trobada ha de servir per donar a conèixer l'activitat dels grups i fer-la més accessible.
- Espai per a la resolució d'urgències: Es suggereix generar un espai on dissenyar un protocol d'actuació davant urgències que sigui obert i accessible a tots els grups. Es parla de fets o situacions que són d'actualitat, que es consideren rellevants per la XBCNA i que impliquen una certa agilitat a l'hora d'abordar-los o donar algun tipus de resposta o posicionament.

Fig 3. Esquema dels espais de treball

ELEMENTS COMUNS

A continuació es destaquen **idees i elements comuns** assenyalats pels tres grups de treball:

- És clau millorar l'articulació i comunicació interna entre els espais de treball de la xarxa, especialment després de la baixada de participació que s'ha experimentat en el context de la Covid19.
- És necessari que les entitats i persones membres de la XBCNA coneguin els seus espais, la seva estructura i els seus mecanismes de funcionament.
- Es destaca la necessitat de donar coherència a les actuacions dels grups de treball de la XBCNA, sigui en el marc del desplegament i seguiment del nou Pla d'Acció, sigui a partir de la proposta d'activar nous espais de treball que tinguin el rol d'elaborar el full de ruta dels grups de treball temàtics de la xarxa.
- Pel que fa als espais de treball de la xarxa, es valida donar continuïtat als que actualment estan actius (estratègia, formació, comunicació, territori).
- Dos dels grups destaquen la relació d'horitzontalitat que s'ha de mantenir o enfortir entre aquests espais. El tercer grup destaca la funció de co-lideratge de la comissió/grup de treball d'estratègia.
- Pel que fa a la comissió/grup de treball d'estratègia, es considera ideal que hi participin persones de tots els actuals grups de treball i que, en la composició d'aquest espai, s'identifiquin perfils de persones i entitats que poden garantir-ne la diversitat, participació i sostenibilitat en el temps.